

Τρίτη 4 Φεβρουαρίου 2014

P7_TA(2014)0061

Καταλληλότητα του κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ και επικουρικότητα και αναλογικότητα — βελτίωση της νομοθεσίας

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 4ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με την καταλληλότητα του κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ και την επικουρικότητα και την αναλογικότητα — 19η έκθεση «Βελτίωση της νομοθεσίας» για το 2011 (2013/2077(INI))

(2017/C 093/03)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση της νομοθεσίας ⁽¹⁾,
- έχοντας υπόψη το πρωτόκολλο αριθ. 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, και ιδίως τα άρθρα 4, 6 και 7,
- έχοντας υπόψη τις πρακτικές ρυθμίσεις που συμφωνήθηκαν στις 22 Ιουλίου 2011 μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την εφαρμογή του άρθρου 294 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ, σε περίπτωση συμφωνιών σε πρώτη ανάγνωση,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 13ης Σεπτεμβρίου 2012, σχετικά με την 18η έκθεση για τη βελτίωση της νομοθεσίας — Εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας (2010) ⁽²⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 14ης Σεπτεμβρίου 2011, σχετικά με τη βελτίωση της νομοθεσίας, την επικουρικότητα και την αναλογικότητα και την έξυπνη νομοθεσία ⁽³⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 8ης Ιουνίου 2011, σχετικά με τη διασφάλιση ανεξάρτητων εκτιμήσεων αντικτύπου ⁽⁴⁾,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής για την επικουρικότητα και την αναλογικότητα (19η έκθεση «Βελτίωση της νομοθεσίας» για το 2011) (COM(2012)0373),
- έχοντας υπόψη τις ανακοινώσεις της Επιτροπής σχετικά με την καταλληλότητα του κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ (COM(2012)0746) και (COM(2013)0685),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Έξυπνη νομοθεσία — Ανταπόκριση στις ανάγκες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων» (COM(2013)0122),
- έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με την παρακολούθηση και τη διαβούλευση για την έξυπνη νομοθεσία για τις ΜΜΕ (SWD(2013)0060),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έξυπνη νομοθεσία στην Ευρωπαϊκή Ένωση (COM(2010)0543),
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την Έξυπνη Νομοθεσία, της 30ής Μαΐου 2013,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της 15ης Νοεμβρίου 2011 της ομάδας υψηλού επιπέδου ανεξάρτητων ενδιαφερόμενων μερών για τον διοικητικό φόρτο, με τίτλο: «Η Ευρώπη μπορεί να τα καταφέρει καλύτερα: Έκθεση για τις βέλτιστες πρακτικές στα κράτη μέλη για την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ με τον λιγότερο δυνατό φόρτο»,
- έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Περιφερειών, που εκδόθηκε στις 30 Μαΐου 2013 ⁽⁵⁾,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 48 του Κανονισμού του,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων (A7-0056/2014),

⁽¹⁾ ΕΕ C 321 της 31.12.2003, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ C 353 E της 3.12.2013, σ. 117.

⁽³⁾ ΕΕ C 51 E της 22.2.2013, σ. 87.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 380 E της 11.12.2012, σ. 31.

⁽⁵⁾ ΕΕ C 218 της 30.7.2013, σ. 22.

Τρίτη 4 Φεβρουαρίου 2014

- Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι το θεματολόγιο για έξυπνη νομοθεσία αποτελεί προσπάθεια για την ενδυνάμωση των προσπαθειών όσον αφορά τη βελτίωση της νομοθεσίας, την απλοποίηση του δικαίου της ΕΕ και τη μείωση του διοικητικού φόρτου, καθώς και για μια πορεία προς τη χρηστή διακυβέρνηση που θα βασίζεται σε τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής, στο πλαίσιο της οποίας οι εκτιμήσεις επιπτώσεων και οι εκ των υστέρων έλεγχοι διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο·
- Β. θεωρεί ότι τα εθνικά κοινοβούλια πρέπει να συμμετάσχουν στην εκ των υστέρων αξιολόγηση των νέων ρυθμιστικών διατάξεων, ούτως ώστε να βοηθηθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά την εκπόνηση των εκθέσεων της και, γενικά, να βελτιωθεί η αξιολόγηση των ευρωπαϊκών θεμάτων από τα εθνικά κοινοβούλια·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοργανική συμφωνία του 2003 για τη βελτίωση της νομοθεσίας δεν ανταποκρίνεται πλέον στο ισχύον νομοθετικό περιβάλλον, όπως αυτό δημιουργήθηκε από τη Συνθήκη της Λισαβόνας, λόγω μεταξύ άλλων της αποσπασματικής προσέγγισης που ακολουθούν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ κατά την έγκριση κοινών πολιτικών δηλώσεων σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα και πρακτικών ρυθμίσεων σε επίπεδο γραμματείας για την εφαρμογή του άρθρου 294 ΣΛΕΕ·

Γενικές παρατηρήσεις

1. τονίζει ότι η νομοθεσία που προτείνεται και εγκρίνεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα πρέπει να είναι απλή, αποτελεσματική και αποδοτική, να παρέχει σαφή προστιθέμενη αξία, να είναι κατανοητή και προσβάσιμη σε όλες τις επίσημες γλώσσες των κρατών μελών, καθώς και να παρέχει το μέγιστο όφελος με το ελάχιστο κόστος· αναγνωρίζει ότι η οικονομική κρίση έχει οδηγήσει σε αύξηση της πίεσης που ασκείται στους πόρους των εθνικών διοικήσεων, και πιστεύει ότι μια δέσμευση προς την κατεύθυνση της παραγωγής σαφούς νομοθεσίας η οποία θα μπορεί να μεταφερθεί εύκολα στο εθνικό δίκαιο θα συνέβαλε στον περιορισμό της πίεσης για τις εθνικές διοικήσεις και τους ιδιώτες που πρέπει να συμμορφώνονται με τον νόμο· υπογραμμίζει το γεγονός ότι τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα είναι αρμόδια να διασφαλίζουν ότι η νομοθεσία είναι σαφής και εύκολα κατανοητή και δεν δημιουργεί περιττό διοικητικό φόρτο για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις·
2. τονίζει ότι η αξιολόγηση του επιπτώσεων των νέων διατάξεων στις ΜΜΕ ή στις μεγάλες επιχειρήσεις δεν πρέπει ούτε να οδηγεί σε διακρίσεις μεταξύ των εργαζομένων με βάση το μέγεθος των επιχειρήσεων στις οποίες αυτοί απασχολούνται, ούτε να έχει ως συνέπεια την υποβάθμιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων στην πληροφόρηση και στη διαβούλευση, ή την υποβάθμιση των συνθηκών εργασίας, της ευεξίας στην εργασία και των δικαιωμάτων στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, και δεν πρέπει να παρεμποδίζει την ενίσχυση των δικαιωμάτων αυτών ή την προστασία τους στον χώρο εργασίας έναντι υφιστάμενων και νέων κινδύνων που συνδέονται με την εργασία·
3. επισημαίνει ότι οι αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας πρέπει να τηρούνται από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα όταν αυτά νομοθετούν·
4. υπενθυμίζει τις προηγούμενες παρατηρήσεις του ότι, σε πολλές περιπτώσεις, η Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων και τα εθνικά κοινοβούλια έχουν επισημάνει τη μη επαρκή τήρηση των αρχών αυτών στο πλαίσιο των εκτιμήσεων επιπτώσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής· εκφράζει την απογοήτευσή του για το γεγονός ότι για ακόμη ένα έτος επαναλαμβάνονται οι επικρίσεις αυτές·
5. πιστεύει ότι η βελτίωση της νομοθεσίας θα πρέπει να επιδιωχθεί στο πνεύμα της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, δηλαδή μέσω συντονισμένων ενεργειών της ΕΕ, των εθνικών θεσμικών οργάνων και των τοπικών και περιφερειακών αρχών·
6. επαναλαμβάνει την έκκλησή του για επαναδιαπραγμάτευση της διοργανικής συμφωνίας του 2003 για τη βελτίωση της νομοθεσίας προκειμένου να ληφθεί υπόψη το νέο νομοθετικό περιβάλλον που δημιουργήθηκε με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, να παγιωθούν οι τρέχουσες βέλτιστες πρακτικές και να επικαιροποιηθεί η εν λόγω συμφωνία βάσει του θεματολογίου για βελτίωση της νομοθεσίας· συνιστά οποιαδήποτε νέα συμφωνία να εγκριθεί βάσει του άρθρου 295 ΣΛΕΕ και να έχει δεσμευτικό χαρακτήρα·
7. παροτρύνει την Επιτροπή και το Συμβούλιο να ξεκινήσουν διαπραγματεύσεις με το Κοινοβούλιο σχετικά με τα κριτήρια όσον αφορά την κατάλληλη εφαρμογή των άρθρων 290 και 291 ΣΛΕΕ· θεωρεί ότι αυτό μπορεί να επιτευχθεί στο πλαίσιο της αναθεώρησης της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση της νομοθεσίας, η οποία θα μπορούσε, μεταξύ άλλων, να περιλαμβάνει και τέτοια κριτήρια·
8. θεωρεί ότι η ποικιλία τίτλων που εφαρμόζονται στα συστήματα που χρησιμοποιούνται από την Επιτροπή για την αξιολόγηση των εγκρινόμενων νόμων και τη μείωση του φόρτου δημιουργεί σύγχυση και είναι άσκοπα περίπλοκη· συνιστά την υιοθέτηση ενός μόνου τίτλου με τον χαρακτηρισμό «βελτίωση της νομοθεσίας», και επαναλαμβάνει την έκκλησή του για ορισμό ενός Επιτρόπου υπεύθυνου για το θέμα·
9. ζητεί από την Επιτροπή να επιταχύνει την αναθεώρηση της εφαρμογής της αρχής της αναλογικότητας, ιδίως σε σχέση με τη χρήση των άρθρων 290 και 291 ΣΛΕΕ για τις κατ' εξουσιοδότηση και τις εκτελεστικές πράξεις·
10. θεωρεί ότι, στο πλαίσιο ενίσχυσης της δημοκρατικής νομιμότητας, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης·

Τρίτη 4 Φεβρουαρίου 2014

Μηχανισμός επικουρικότητας για τα εθνικά κοινοβούλια

11. επισημαίνει ότι, ενώ η οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση επιβάλλει τον αποτελεσματικότερο συντονισμό των πολιτικών και την ενίσχυση των εξουσιών της Ένωσης σε μια σειρά τομέων, είναι επίσης σημαντικό να εξασφαλίζεται η σαφής κατανόηση της κατανομής αρμοδιοτήτων στο ενωσιακό σύστημα πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και, έπειτα από διαφανή διάλογο, να λαμβάνονται οι αποφάσεις με διαφάνεια και στο καταλληλότερο επίπεδο, ώστε να μειώνεται η γραφειοκρατία·

12. τονίζει ότι τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα πρέπει να σέβονται τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, οι οποίες είναι κατοχυρωμένες στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στο πρωτόκολλο αριθ. 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουν γενικό χαρακτήρα και δεσμεύουν τα θεσμικά όργανα κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης, με μοναδική εξαίρεση το γεγονός ότι η αρχή της επικουρικότητας δεν ισχύει στους τομείς που εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης·

13. προτείνει να εξεταστεί αν απαιτείται η θέσπιση κριτηρίων σε επίπεδο ΕΕ με σκοπό την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας·

14. επισημαίνει ότι το πρωτόκολλο αριθ. 2 παρέχει επισημως στα εθνικά κοινοβούλια τη δυνατότητα να απευθύνουν γνώμη προς τον νομοθέτη της ΕΕ σχετικά με το κατά πόσον ένα νέο σχέδιο νόμου δεν πληροί τις απαιτήσεις του ελέγχου επικουρικότητας, δεδομένου ότι οι στόχοι του, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων τους, δεν μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης από ότι σε επίπεδο κράτους μέλους·

15. επισημαίνει την καθοριστική σημασία των εκτιμήσεων επιπτώσεων ως βοηθητικού εργαλείου στη διαδικασία λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας και σε αυτό το πνεύμα τονίζει την ανάγκη να δοθεί η δέουσα προσοχή σε ζητήματα σχετικά με την αρχή της επικουρικότητας και της αναλογικότητας·

16. χαιρετίζει τη μεγαλύτερη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής νομοθετικής διαδικασίας και σημειώνει ότι τα κοινοβούλια των κρατών μελών επιδεικνύουν αυξανόμενο ενδιαφέρον για την ορθή εφαρμογή των αρχών αυτών από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης· αυτό αποτυπώνεται στο γεγονός ότι το 2011 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο παρέλαβε 77 απολογημένες γνώμες που υποστήριζαν ότι ένα σχέδιο νομοθετικής πράξης δεν ήταν σύμφωνο με την αρχή της επικουρικότητας, καθώς και 523 επιπλέον υπομνήματα σχετικά με την αξία ενός σχεδίου νόμου, ενώ τα αντίστοιχα στοιχεία για το 2010 ήταν 41 και 299 αντίστοιχα· εκφράζει την προθυμία του να συνεχίσει και να ενισχύσει τη συνεργασία και τον διακοινοβουλευτικό διάλογο με τα εθνικά κοινοβούλια·

17. υπογραμμίζει με έμφαση τη σημασία του κοινοβουλευτικού ελέγχου, τόσο μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όσο και μέσω των εθνικών κοινοβουλίων· συνιστά να παρέχεται στα εθνικά κοινοβούλια ουσιαστική βοήθεια, ώστε να είναι σε θέση να ασκούν τα ελεγκτικά τους καθήκοντα· προτείνει να παρέχονται στα εθνικά κοινοβούλια κατευθυντήριες γραμμές προκειμένου να διευκολύνεται η αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας·

18. τονίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 263 ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο για τον έλεγχο της νομιμότητας των νομοθετικών πράξεων, όσον αφορά την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας, και ότι η αρχή αυτή συνιστά πολιτική κατευθυντήρια γραμμή για την άσκηση των αρμοδιοτήτων σε επίπεδο Ένωσης·

19. επισημαίνει εξάλλου ότι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαθέτει, δυνάμει των Συνθηκών, αρμοδιότητα σε προσφυγές που ασκούνται σε περίπτωση «παραβίασης των Συνθηκών ή οποιουδήποτε κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή τους» και ότι, σύμφωνα με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας συγκαταλέγονται στους κανόνες αυτούς· σημειώνει ότι ο δικαστικός έλεγχος του κύρους των νομοθετικών πράξεων της Ένωσης περιλαμβάνει συνεπώς και την τήρηση των εν λόγω αρχών·

20. υπογραμμίζει ότι το Δικαστήριο, στην απόφασή του της 12ης Μαΐου 2011 στην υπόθεση C-176/09 Μεγάλο Δουκάτο Λουξεμβούργου κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναφέρει ότι η αρχή της αναλογικότητας «απαιτεί να είναι τα προβλεπόμενα από διάταξη του δικαίου της Ένωσης μέσα πρόσφορα για την υλοποίηση του επιδιωκόμενου από την οικεία διάταξη σκοπού και να μην υπερβαίνουν το αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού αυτού μέτρο» και ότι «στους τομείς που ο νομοθέτης της Ένωσης διαθέτει ευρεία κανονιστική εξουσία», η νομιμότητα ενός μέτρου που εγκρίθηκε στο πλαίσιο αυτό, μπορεί να αμφισβητηθεί μόνο εάν το μέτρο είναι προδήλως ακατάλληλο σε σχέση με τον επιδιωκόμενο από τα αρμόδια όργανα στόχο· εντούτοις, ο ευρωπαίος νομοθέτης οφείλει να «στηριχτεί την επιλογή του σε αντικειμενικά κριτήρια» και, στο πλαίσιο εκτιμήσεως των καταναγκασμών που συνδέονται με τα διάφορα πιθανά μέτρα, να εξετάσει «αν οι σκοποί που επιδιώκονται με το συγκεκριμένο μέτρο μπορούν να δικαιολογήσουν τις αρνητικές οικονομικές συνέπειες, ακόμη και σημαντικές, για ορισμένους επιχειρηματίες»·

21. διαπιστώνει ότι η αρχή της επικουρικότητας, όπως διατυπώνεται στις Συνθήκες, επιτρέπει στην Ένωση να δράσει σε τομείς που δεν εμπίπτουν στην αποκλειστική της αρμοδιότητα «μόνο εφόσον και κατά τον βαθμό που οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της προβλεπόμενης δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης», ενώ το περιεχόμενο και η μορφή της δράσης της Ένωσης δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα απαιτούμενα για την επίτευξη των στόχων των Συνθηκών· επισημαίνει ότι, παρά τη στενή σύνδεση μεταξύ επικουρικότητας και αναλογικότητας, οι αρχές αυτές παραμένουν διακριτές· ενώ η πρώτη αφορά τη σκοπιμότητα της δράσης της Ένωσης σε τομείς που δεν εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης, η δεύτερη αφορά την αναλογικότητα μέσων και στόχων που καθορίζονται από τον νομοθέτη, και

Τρίτη 4 Φεβρουαρίου 2014

αποτελεί γενικό κανόνα που διέπει την άσκηση των ενωσιακών αρμοδιοτήτων· επισημαίνει ότι η εξέταση της αναλογικότητας ενός σχεδίου νομοθετικής πράξης πρέπει λογικά να έπεται της εξέτασης της επικουρικότητας· παράλληλα, ο έλεγχος της επικουρικότητας δεν μπορεί να είναι επαρκώς αποτελεσματικός εάν δεν διεξαχθεί και έλεγχος της αναλογικότητας·

22. παρατηρεί ότι η Επιτροπή δέχτηκε το 2011 μόνο ένα μικρό αριθμό κοινοβουλευτικών ερωτήσεων (32 σε σύνολο 12 000 και πλέον) οι οποίες αφορούσαν ζητήματα σχετικά με την τήρηση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας·

23. επισημαίνει το γεγονός ότι το 2011 η Επιτροπή παρέλαβε 64 αιτιολογημένες γνώμες κατά την έννοια του πρωτοκόλλου αριθ. 2 σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, αριθμός σημαντικά αυξημένος σε σύγκριση με το 2010· επισημαίνει, ωστόσο, ότι οι εν λόγω 64 αιτιολογημένες γνώμες αντιπροσώπευαν μόλις το 10 % των 622 γνωμών που διαβιβάστηκαν συνολικά από τα εθνικά κοινοβούλια στην Επιτροπή το 2011 στο πλαίσιο του σχετικού πολιτικού διαλόγου· εφιστά επίσης την προσοχή στο γεγονός ότι δεν υποβλήθηκε, για κάποια πρόταση της Επιτροπής, ένας επαρκής αριθμός αιτιολογημένων γνωμών, ούτως ώστε να κινηθούν οι διαδικασίες της «κίτρινης ή πορτοκαλί κάρτας» σύμφωνα με το πρωτόκολλο αυτό· σημειώνει, ωστόσο, ότι στις 22 Μαΐου 2012 κινήθηκε για πρώτη φορά η διαδικασία της «κίτρινης κάρτας» σχετικά με πρόταση της Επιτροπής (πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την άσκηση του δικαιώματος ανάληψης συλλογικής δράσης στο πλαίσιο της ελευθερίας εγκατάστασης και της ελευθερίας παροχής υπηρεσιών, ήτοι πρόταση κανονισμού «Monti II»)· τονίζει ότι η Επιτροπή απέσυρε την πρόταση όχι επειδή θεωρούσε ότι παραβίαζε την αρχή της επικουρικότητας, αλλά διότι αντιλήφθηκε ότι η πρόταση δύσκολα θα μπορούσε να συγκεντρώσει εντός του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου την απαραίτητη πολιτική στήριξη για την έγκρισή της·

24. θεωρεί ότι ο μηχανισμός ελέγχου της αρχής της επικουρικότητας πρέπει να εκλαμβάνεται και να χρησιμοποιείται ως σημαντικό μέσο συνεργασίας μεταξύ των ευρωπαϊκών και των εθνικών θεσμικών οργάνων· διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι ο μηχανισμός αυτός χρησιμοποιείται στην πράξη ως μέσο επικοινωνίας και συνεργατικού διαλόγου μεταξύ των διαφόρων θεσμικών επιπέδων του πολυεπίπεδου ευρωπαϊκού συστήματος·

25. σημειώνει με ανησυχία ότι σε ορισμένες γνωμοδοτήσεις εθνικών κοινοβουλίων τονίζεται το γεγονός ότι σε μια σειρά νομοθετικών προτάσεων της Επιτροπής η αιτιολόγηση για την αρχή της επικουρικότητας είναι ανεπαρκής ή ανύπαρκτη·

26. συνιστά να εξεταστούν οι λόγοι για τον μικρό αριθμό επίσημων αιτιολογημένων γνωμοδοτήσεων που υποβάλλονται από τα εθνικά κοινοβούλια και να προσδιοριστεί αν αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τηρείται από όλες τις πλευρές η αρχή της επικουρικότητας ή στο ότι τα εθνικά κοινοβούλια αδυνατούν να εφαρμόσουν την αρχή αυτή λόγω έλλειψης πόρων ή υπερβολικά σύντομων προθεσμιών· θεωρεί δε σκόπιμη τη διενέργεια ανάλυσης από την Επιτροπή·

27. επισημαίνει ότι τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα πρέπει να δημιουργήσουν τις κατάλληλες συνθήκες για τον έλεγχο των νομοθετικών προτάσεων από τα εθνικά κοινοβούλια, εξασφαλίζοντας ότι η Επιτροπή παρέχει λεπτομερή και ολοκληρωμένη αιτιολόγηση για τις νομοθετικές αποφάσεις που λαμβάνει όσον αφορά τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας σύμφωνα με το άρθρο 5 του πρωτοκόλλου αριθ. 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

28. σημειώνει επίσης επί του θέματος ότι το υφιστάμενο χρονοδιάγραμμα για τη διενέργεια ελέγχου από τα εθνικά κοινοβούλια όσον αφορά τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας συχνά κρίνεται ανεπαρκές·

29. θεωρεί ότι η πίεση χρόνου και πόρων που αντιμετωπίζουν τα εθνικά κοινοβούλια όταν απαντούν στην υποβολή σχεδίων νόμου συμβάλλει στην αίσθηση «δημοκρατικού ελλείμματος» εντός της ΕΕ·

30. υπενθυμίζει τις προηγούμενες εκκλήσεις του για πιο λεπτομερή εξέταση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα εθνικά κοινοβούλια κατά την προσπάθειά τους να βελτιώσουν τη λειτουργία του υφιστάμενου μηχανισμού· πιστεύει ότι θα ήταν επίσης επιθυμητό να εξεταστούν κινήσεις για την ενίσχυση του εν λόγω μηχανισμού, πιθανόν στο πλαίσιο μελλοντικής αναθεώρησης της Συνθήκης, ώστε να δοθούν περισσότερα δικαιώματα στα εθνικά κοινοβούλια· προτείνει να εξεταστεί στο πλαίσιο της αναθεώρησης αυτής ποιος θα πρέπει να είναι ο κατάλληλος αριθμός απαντήσεων των εθνικών κοινοβουλίων που θα απαιτείται για την έναρξη της διαδικασίας αυτής, εάν η διαδικασία θα πρέπει να περιορίζεται μόνο σε λόγους επικουρικότητας και ποια θα πρέπει να είναι τα αποτελέσματά της, με ειδική αναφορά στις πρόσφατες εμπειρίες στο πλαίσιο της διαδικασίας «κίτρινης κάρτας»· αντιμετωπίζει τη σύζηση αυτή ως χρήσιμο στάδιο στη διαδικασία χορήγησης εξουσιών στα εθνικά κοινοβούλια, καθώς τα κίνητρα για την άσκηση ελέγχου ευθυγραμμίζονται με αποτελέσματα σε ευρωπαϊκό επίπεδο·

31. θεωρεί ότι στο μεταξύ θα μπορούσαν να αναληφθούν πολλές πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της αξιολόγησης των ευρωπαϊκών θεμάτων από τα εθνικά κοινοβούλια· ειδικότερα:

— προτείνει κάθε νομοθετική πράξη που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα να περιλαμβάνει μια σημείωση σχετικά με τα εθνικά κοινοβούλια που έχουν απαντήσει και αυτά που έχουν εκφράσει ανησυχίες σε σχέση με την επικουρικότητα·

— προτείνει οι αιτιολογημένες γνώμες των εθνικών κοινοβουλίων, που αποστέλλονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του προσαρτημένου στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ πρωτοκόλλου αριθ. 2, να διαβιβάζονται χωρίς αναβολή στους συννομοθέτες·

Τρίτη 4 Φεβρουαρίου 2014

- προτείνει την κατάρτιση κατευθυντήριων γραμμών που θα περιλαμβάνουν κριτήρια για την έκδοση αιτιολογημένης γνώμης σχετικά με ζητήματα επικουρικότητας·
- προτείνει να κινητοποιηθούν τα εθνικά κοινοβούλια για να προβούν σε συγκριτικές αναλύσεις αφενός των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που τα ίδια έχουν πραγματοποιήσει και αφετέρου των εκ των υστέρων αξιολογήσεων της Επιτροπής·

Βελτίωση της νομοθεσίας

32. πιστεύει ότι μια αποτελεσματική προσέγγιση απέναντι στις προκλήσεις της βελτίωσης της νομοθεσίας, τόσο όσον αφορά τους υφιστάμενους νόμους όσο και σε σχέση με τη μελλοντική νομοθεσία, θα βοηθήσει τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να αντιμετωπίσουν την κρίση· θεωρεί ότι η μεταρρύθμιση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και των νομοθετικών πρακτικών αποτελεί ουσιαστικό εργαλείο για την ενίσχυση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας και τη δημιουργία αξιοπρεπών θέσεων εργασίας στην Ευρώπη·

33. χαιρετίζει την αυξανόμενη έμφαση που δίνει η Επιτροπή σε έναν «κύκλο» πολιτικής, αντιμετωπίζοντας τα στάδια έναρξης, εκτίμησης επιπτώσεων, διαβούλευσης, έγκρισης, εφαρμογής και αξιολόγησης της νομοθεσίας της ΕΕ ως μέρη μιας συνεκτικής διαδικασίας· πιστεύει εν προκειμένω ότι βασικό στοιχείο του συνόλου της διαδικασίας θα πρέπει να είναι η αρχή «σκέψου πρώτα σε μικρή κλίμακα» και ότι θα πρέπει να βελτιωθεί η εκ των προτέρων αξιολόγηση της νέας νομοθεσίας, ώστε να δημιουργηθεί μια κατανοητή και διαφανής διαδικασία για την ενίσχυση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας στην Ευρώπη·

34. χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, τις ανακοινώσεις της Επιτροπής για την έξυπνη νομοθεσία και για την καταλληλότητα του κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ, καθώς και το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με τις «10 πιο επαχθείς νομοθετικές πράξεις για τις ΜΜΕ»· θεωρεί ότι τα έγγραφα αυτά συνιστούν μια αξιόπιστη πρόοδο στο πλαίσιο του θεματολογίου για βελτίωση της νομοθεσίας και αντικατοπτρίζουν πολλά από τα προηγούμενα αιτήματα του Κοινοβουλίου·

35. θεωρεί ότι αυτή η πρόοδος σε ρητορικό επίπεδο θα πρέπει τώρα να συμπληρωθεί με συγκεκριμένα μέτρα· παροτρύνει, κατά συνέπεια, την Επιτροπή να υποβάλει περαιτέρω συγκεκριμένες προτάσεις για τη μείωση της συνολικής κανονιστικής επιβάρυνσης της ΕΕ, οι οποίες δεν θα υπονομεύουν την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, και ιδίως:

- να λάβει μέτρα το συντομότερο δυνατό για τη μείωση των επιβαρύνσεων που προσδιορίζονται από ΜΜΕ σε ολόκληρη την Ευρώπη στο πλαίσιο της διαβούλευσης σχετικά με τις 10 πιο επαχθείς νομοθετικές πράξεις·
- να αυξήσει, κατά περίπτωση, τη χρήση εξαιρέσεων ή λιγότερο επαχθών καθεστώτων για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις και τις ΜΜΕ όταν προτείνει νέα νομοθεσία, και να καταστήσει τους κανόνες της ΕΕ περί δημοσίων συμβάσεων πιο φιλικούς προς τις ΜΜΕ·
- να θέσει γρήγορα σε εφαρμογή τις δεσμεύσεις που ανέλαβε στο πλαίσιο της ανακοίνωσής της, της 2ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με την καταλληλότητα του κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ (REFIT) (COM(2013)0685) και να ολοκληρώσει τις αξιολογήσεις για βασικούς τομείς πολιτικής πριν από το τέλος της τρέχουσας κοινοβουλευτικής περιόδου, συμπεριλαμβανόμενες παρατηρήσεις από όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης στους κύριους τομείς που αφορούν τις τοπικές και περιφερειακές αρχές·
- να ξεκινήσει μια πιο φιλόδοξη προσπάθεια για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ενίσχυση της ανάπτυξης στην ΕΕ, μειώνοντας το κανονιστικό κόστος για τις επιχειρήσεις·
- να καταρτίσει ετήσια έκθεση που θα εστιάζει στο ευρύτερο θεματολόγιο για βελτίωση της νομοθεσίας και θα περιέχει δήλωση σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί στις πρωτοβουλίες που ανέλαβε η Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένης δήλωσης σχετικά με το καθαρό κόστος για τις επιχειρήσεις καθώς και το κοινωνικό κόστος των νέων προτάσεων που ενέκρινε η Επιτροπή κατά τους προηγούμενους 12 μήνες·

36. τονίζει ότι η βελτίωση της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία και η ενημέρωση και διαβούλευση των εργαζομένων αποτελούν δύο σημαντικά στοιχεία για την ενίσχυση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας στην ευρωπαϊκή οικονομία· τονίζει ότι η ύπαρξη ισχυρού και σταθερού κανονιστικού πλαισίου στους τομείς αυτούς συμβάλλει στην ανάπτυξη και δεν την εμποδίζει·

37. θεωρεί ότι η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει περαιτέρω την επιλογή θέσπισης ενός σταδίου «λευκής βίβλου» στη νομοθετική διαδικασία· πιστεύει ότι με το να δοθεί στα ενδιαφερόμενα μέρη η δυνατότητα να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τα σχέδια πρότασης και τις συνοδευτικές προσωρινές εκτιμήσεις επιπτώσεων θα βελτιωθεί η ποιότητα των σχεδίων νόμου που υποβάλλονται από την Επιτροπή, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση της περιόδου επεξεργασίας των μελλοντικών νόμων·

38. υπενθυμίζει περαιτέρω την έκκληση του Κοινοβουλίου προς την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για την εφαρμογή ρυθμίσεων αντιστάθμισης που θα απαιτούν, πριν από την θέσπιση νέας νομοθεσίας που θα συνεπάγεται κόστος, τον καθορισμό αντίστοιχης αντιστάθμισης· σημειώνει ότι η έγκριση νομοθεσίας της ΕΕ δεν συνεπάγεται αυτομάτως την κατάργηση 28 εθνικών νόμων προς όφελος ενός ευρωπαϊκού νόμου, ούτε και σημαίνει αυτομάτως ότι ο νέος ευρωπαϊκός νόμος συνεπάγεται μικρότερη επιβάρυνση από ότι οι αντίστοιχοι εθνικοί νόμοι· παροτρύνει, κατά συνέπεια, την Επιτροπή να εξετάσει σοβαρά την πρόταση αυτή και να υποβάλει εκτίμηση των επιπτώσεων της πριν από το τέλος της τρέχουσας κοινοβουλευτικής θητείας το 2014·

Τρίτη 4 Φεβρουαρίου 2014

39. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η Επιτροπή σκοπεύει να αποσύρει την πρότασή της σχετικά με τη θέσπιση καθεστώτος ευρωπαϊκής ιδιωτικής εταιρείας, την οποία είχε ζητήσει το Κοινοβούλιο μέσω νομοθετικής έκθεσης πρωτοβουλίας· ζητεί από την Επιτροπή να διαβουλευτεί με το Κοινοβούλιο πριν από την απόσυρση οποιασδήποτε πρότασης η οποία βασίζεται σε τέτοια έκθεση του Κοινοβουλίου·

40. τονίζει τη σημασία της απλούστευσης για τον εξορθολογισμό του κανονιστικού περιβάλλοντος, ιδίως για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, των οποίων οι πόροι για την εφαρμογή της νομοθεσίας είναι συχνά περιορισμένοι και σε πορεία περαιτέρω μείωσης·

41. θεωρεί ότι πρόκειται για κανονιστικό υπερθεματισμό («goldplating») όταν τα κράτη μέλη, κατά τη μεταφορά των οδηγιών της ΕΕ στο εθνικό δίκαιο υπερβαίνουν τις ελάχιστες απαιτήσεις που τίθενται σε αυτές· επαναλαμβάνει τη στήριξή του στη λήψη μέτρων αντιμετώπισης του περιττού κανονιστικού υπερθεματισμού και ζητεί, κατά συνέπεια, από τα κράτη μέλη να παραδέχονται, στις περιπτώσεις κανονιστικού υπερθεματισμού, τους λόγους για τους οποίους καταφεύγουν στη λύση αυτή·

Εκτιμήσεις επιπτώσεων και ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία

42. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι οι εκτιμήσεις επιπτώσεων της Επιτροπής επιχειρούν να καλύψουν ένα ευρύ και ολοκληρωμένο φάσμα πιθανών επιπτώσεων, αλλά πιστεύει ότι το σύστημα θα μπορούσε να ενισχυθεί περαιτέρω με πολλούς τρόπους, όπως με τη συμπερίληψη της εδαφικής διάστασης (οικονομικές και διοικητικές επιπτώσεις στις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές)· στο πλαίσιο αυτό, ενθαρρύνεται από την απόφαση της Επιτροπής για επικαιροποίηση, ενοποίηση και αναθεώρηση των κατευθυντήριων γραμμών για την εκτίμηση επιπτώσεων έως τον Ιούνιο του 2014, και επιφυλάσσεται του δικαιώματος να προβεί σε λεπτομερή εισήγηση η οποία θα περιλαμβάνει πιθανές βελτιώσεις στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές εντός των επόμενων μηνών· επιμένει ότι οι εν λόγω εκτιμήσεις επιπτώσεων, οι οποίες είναι ζωτικής σημασίας για τη διαμόρφωση της κοινής γνώμης και των πολιτικών απόψεων, θα πρέπει να σέβονται την αρχή της πολυγλωσσίας·

43. ζητεί από την Επιτροπή να αναλύσει τη μεθοδολογία που χρησιμοποιείται στην κατάρτιση εκτιμήσεων επιπτώσεων, με σκοπό την αξιολόγηση μέσω βελτίωσης τόσο των ποσοτικών δεικτών όσο και της γενικής διεξαγωγής της διαδικασίας διαβούλευσης, με ειδική αναφορά στη συμμετοχή των οικείων ενδιαφερόμενων φορέων·

44. πιστεύει ότι πρέπει να υπάρχει απόλυτη συνέπεια μεταξύ της εκτίμησης επιπτώσεων που δημοσιεύεται από την Επιτροπή και των περιεχομένων της νομοθετικής πρότασης που εγκρίνεται από το Σώμα των Επιτρόπων· ζητεί κάθε εκτίμηση επιπτώσεων σε πρόταση που τροποποιείται από το Σώμα να επικαιροποιείται αυτομάτως, προκειμένου να αντικατοπτρίζονται οι αλλαγές που πραγματοποιούνται από τους Επιτρόπους·

45. ζητεί από την Επιτροπή να ενισχύσει τον ρόλο και την ανεξαρτησία της Επιτροπής Εκτίμησης Επιπτώσεων (EEE), και ιδίως να οριστικοποιούνται και να παρουσιάζονται μόνο νομοθετικές προτάσεις που έχουν εγκριθεί με θετική γνωμοδότηση από την Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων· παροτρύνει την EEE να αξιοποιήσει την εμπειρογνομοσύνη των κοινωνικών εταίρων·

46. πιστεύει ότι η υφιστάμενη δήλωση αποποίησης ευθύνης, σύμφωνα με την οποία η εκτίμηση επιπτώσεων της Επιτροπής «δεσμεύει μόνο τις υπηρεσίες της Επιτροπής που συμμετείχαν στην εκπόνησή της και δεν προδικάζει την τελική μορφή της απόφασης που θα λάβει ενδεχομένως η Επιτροπή», αναδεικνύει μια σημαντική αδυναμία του υφιστάμενου συστήματος·

47. χαιρετίζει τη θετική εξέλιξη της Διεύθυνσης Αξιολόγησης του Αντικτύπου και Ευρωπαϊκής Προστιθέμενης Αξίας εντός του Κοινοβουλίου· πιστεύει ότι θα πρέπει να υιοθετηθεί στο σύνολο του Κοινοβουλίου μια συστηματική προσέγγιση για τις εκτιμήσεις επιπτώσεων· εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η Διεύθυνση Αξιολόγησης του Αντικτύπου καταρτίζει σύντομες περιλήψεις των εκτιμήσεων επιπτώσεων που συνοδεύουν τις προτάσεις της Επιτροπής, και θεωρεί ότι οι περιλήψεις αυτές θα πρέπει να αποτελούν ουσιαστικό στοιχείο κατά την εξέταση των υπό συζήτηση νομοθετικών προτάσεων από τις επιτροπές· προτείνει οι εκτιμήσεις επιπτώσεων του Κοινοβουλίου να περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, μια εδαφική διάσταση· ζητεί από τη Διάσκεψη των Προέδρων των Επιτροπών να εξετάσει τον καλύτερο τρόπο για την εφαρμογή της σύστασης αυτής·

48. υπενθυμίζει τη δέσμευση που ανέλαβαν το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στο πλαίσιο της διοργανικής κοινής προσέγγισης για την εκτίμηση επιπτώσεων το 2005 για διεξαγωγή εκτιμήσεων επιπτώσεων, όταν θεωρούν ότι είναι κατάλληλο και απαραίτητο για τη νομοθετική διαδικασία, πριν από την έγκριση κάθε ουσιώδους τροπολογίας· καλεί τις επιτροπές να αξιοποιήσουν τη Μονάδα Αξιολόγησης του Αντικτύπου για την εφαρμογή αυτής της δέσμευσης·

49. υπενθυμίζει περαιτέρω τη διοργανική συμφωνία του 2003 για τη βελτίωση της νομοθεσίας και ενθαρρύνει το Συμβούλιο να ολοκληρώσει χωρίς καθυστέρηση τις εργασίες για τη θέσπιση δικού του μηχανισμού για τη διενέργεια εκτιμήσεων επιπτώσεων για τις δικές του ουσιώδεις τροπολογίες, προς εκπλήρωση των υποχρεώσεών του που απορρέουν από τη συμφωνία του 2003·

Τρίτη 4 Φεβρουαρίου 2014

50. επιμένει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει σοβαρά υπόψη τις εκτιμήσεις ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας που συνοδεύουν τις νομοθετικές εκθέσεις πρωτοβουλίας, εκθέτοντας λεπτομερώς τους λόγους για τους οποίους δεν αποδέχεται ή δεν θεωρεί σχετικό κάποιο από τα επιχειρήματα που προβάλλονται από το Κοινοβούλιο·

ο

ο ο

51. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στα εθνικά κοινοβούλια.
